

Tyhjää Elämää

Kirj. Sosiologi.

Ihmisen elämä kestää verrattain lyhyen ajan, ainoastaan muutaman vuosikymmenen, mutta suuri osa siitäkin ajasta tuntuu meidän mielestämme liian pitkältä, kamottavalta tyhjältä ja arvottomalta. Olimmepa tehtävissämme taikka tehtävistämme vapaat, niin aina tuntuu kellon viisarien kulku liian hitaalta. Hetket tuntuvat iäisyydeltä, useasti näyttää siltä kuin päivästä ei loppua tulisikaan.

Tällainen omituinen tunne johtuu meidän henkisestä tyhjyydestämme. Se mikä elämän tekisi elämisen arvoiseksi pysyy meille salaisuutena. Me yritämme kuluttaa aikaamme jotenkin, miten vaan, kunhan vain sen kulumaan saamme, aivan kuin meillä olisi elettävänäme miljoonia vuosia.

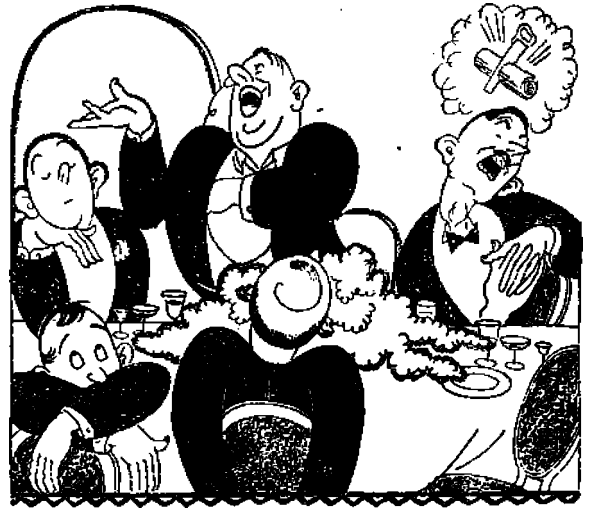
SILMAILLESSÄ suurkaupunkien, erityisesti New Yorkin, päivälehtien "sosaiti"-sivuja saa jotensakin selvän käsityksen siitä miten toinen puoli, se parempi puoli, ihmiskuntaa elämänsä viettää. Nämä ihmiset eivät kynnä eivätkä kylvä, mutta toimintaa sekä menoa heillä on ja heillä on myös millä mennään ja millä kustannukset maksetaan. Heidän aikansa ei mahdollisesti kylläkään tule pitkäksi, mutta tyhjää, perin tyhjää todellisuudessa heidän toimintansa on. Hevosnäyttelyt, koiranäyttelyt sekä kilpailut kaikesta lajista, muodostavat arvokkaimman osan heidän toiminnoistaan. "Sosaiti"-elämän vähäpätöisyyksien joukkoon tärkeänä osana kuuluu päivälliset sen tai tämän madamin tai keikarin kunniaksi. Mutta täydessä elementissään tasavaltamme ylhäisö on vasta silloin kun he saavat seuraansa aristokraatteja, oikeita europalaisia aristokraatteja.

Yläluokan julkinenkaan ajanvietto ei suinkaan ole arvokkuudella pilattu, puhumattakaan niistä ajanviettokeinoista, joista ei sanomalehtien "Notes of Social Activities"-osasto mitään mainitse.

Lyhyt yhteenveto näiden ihmisten elämäntavoista johtaa kysymykseen että milloin nämä ihmiset ansaitsevat elämänsä kustannukset?

Vastaus on lyhyt ja yksinkertainen: He eivät ansaitse.

On turhaa kysyä että kuka heidän arvottomuutensa kustannukset maksaa, sillä ne ihmiset jotka elävät päinvastaista elämää,

Muun amerikalainen karikatyyri oli saanut yllä näkyvän tapaisen vaikutuksen eräästä porvarien kokouksesta, jossa oli käsitelty työttömien avustuskysymystä.

työnsä ääressä hikoillen, tuntevat hartioiltaan painon yhä lisääntyvän.

Tällä kaikella on historiallinen tausta.

Kun teollinen kehitys oli kehittynyt sille asteelle, että työnteettäjää itseä ei enää yöpaikalla tarvittu, niin hän vetäytyi automaattisesti syrjään. Tarpeettomaksi käytyään tuotantoprosessissa, hänestä muodostui loiseläjä ja sitä mukaa kuin hänen tulonsa kasvoivat niin sitä yllellisempää elämää hän alkoi viettää. Tällöin hänen elämänsä tyhjyys alkoi. Tällöin yläluokan arvottomalle ja tarpeettomalle elämälle perustukset laskettiin.

Aikojen kuluessa heidän tarpeettomuutensa ja arvottomuutensa on etsinyt mitä

moninaisempia ilmenemismuotoja. Nämä muodot ovat muuttuneet heidän varallisuutensa mukaisesti.

Mitenkypä he voisivatkaan, luokkana, saada elämällensä arvokasta sisältöä, sillä he ovat yhteiskunnallisesti kokonaan arvottomia.

Heidän historiallinen tehtävänsä onkin kuluttaa aikansa turhuudessa taikka siten surmata itsensä. — Muuta tehtävää heillä ei ole.

* * *

Valitettavaa on, että työläistenkin keskuudessa on asia melkein yhtä hullusti. Heidänkään aikansa ei tahdo kulua. Heikin yrittävät tuhata sitä kaikilla mahdollisilla keinoilla mitä he rahallaan tai ilman rahaa keksiä voivat. Heidänkin mielestään siirtyy kellon viisari armottoman hitaasti, ettei tiedetä miten kahden työpäivän välinen "vapaa-aika" kuluttaa voitaisiin.

Päinvastoin kuin yläluokalla, työväenluokalla on edessään paljon tehtäviä, sillä sen aika ei ole vielä täytetty. Mutta sängin kehnosti se nämä tehtävänsä täyttää; puutteellisesti se kykenee pulmansa ratkaisemaan. Sen edessä on tärkeitä yhteiskunnallisia tehtäviä, mutta se ei syvenny niihin eikä niihin probleemeihin, joita niissä tehtävissä vastaan tulee.

Sanotaan että aika on kallista, että se maksaa rahaa. Mutta useimmilla työläisillä ei muuta olekaan kuin aikaa. Ehkäpä sen vuoksi he eivät panekaan sille mitään arvoa. He etsivät paikkaa missä sitä voisi kuluttaa. Mutta tällöin he eivät tavallisesti mene yleiseen kirjastoon, jossa myöskin voisi sitä kuluttaa, eivätkä he kirjoja etsi muualtakaan, vaan heidän kulkunsa käy jonnekin sinne missä on paljon muitakin sellaisia jotka muuta eivät tahdo kuin menettää muutama tunti heille tarpeettomaksi käyneestä ajastaan.

Tätä kammottavaa ajanpituutta poistamaan on muodostunut erikoinen teollisuus, moninaisine muotoineen, joka auttaa ajan kuluttamista maksua vastaan. Teatterit ynnä muut samansuuntaiset paikat ovat aivan sitä varten että niissä poistetaan liikkoja tunteja ihmiselämästä. Tämänlainen

Eräänlaisia "katutais-elua", jota voidaan vielä tälläkin vuosisadalla helposti nähdä.

ajankulutus ei kaikissa suliteissa ole aivan arvotonta, mutta suurin piirtein katsoen se sitä on.

Mitä tyhjempisieluinen ilminen on, niin sitä rärkeämpää ajanvietettä hän tuntee tarvitsevansa. Paljon on ihmisiä jotka eivät saa mitään irti teattereista eikä mistään mikä on sen yläpuolella, koska se tuntuu heistä liian hienotunteiselta. Heille pitää olla rärkeämpää, karkeampaa huvitusta — ja kiitos yksilöllisen yritteliäisyyden, että heillekin on paikkoja valmistettu!

Elämänhuolet ja ainainen epävarmuus ovat suurena tekijänä kurjuuden rajoilla elävien työläisten henkisessä köyhtymisessä. Henkilön, joka joutuu talvikauden istumaan työnvälitystoimistojen penkillä ja tuijottamaan tyhjiin mustiintauluihin, täytyy olla poikkeus tavallisesta ihmisestä ellei hänestä tule idiotti. Ainoa keino olisi paeta, mutta paikkaa ei ole mihin pakenisi.

Sellainen ihminen jonka elämässä on jo muutakin sisältöä kuin työnteko, syöminen ja työnteettäjien komennukset, osaa tavallisesti käyttää joutoaikansakin hyödyllisemmin kuin tyhjiin tauluihin vahtaamiseen.

Työnvälitystoimistot ja pallohaalit ovat henkisesti kuolettavia paikkoja. Mutta niiden joilla ei ole paikkaa muuallekaan mennä täytyy niissäkin majoilla. Paljoa paremmin ei ole niidenkään työttömäin

laita joilla vielä on kotipahanen, toistaiseksi. Sanon toistaiseksi, sillä useat ovat kotinsa jo menettäneet ja yhä useammat tulevat sen menettämään ennenkuin seuraavan kerran nurmikko viheriöitsee.

* * *

Työväenliike on parhain lääke henkisen tyhjyyden poistamiseksi. Se antaa elämälle sisältöä, parempaa ja pysyväisempää kuin mikään muu. Luokkakysymyksiin kiintyneille ei milloinkaan tule aika liian pitkäksi, sillä heillä on aina mielenkiintoi-

sia kysymyksiä pohdittavanaan ja pulmia ratkaistavanaan. Heillä ei ole, eikä saa olla, aikaa tuhlattavana, sillä heidän tehtävänsä oman itsensä ja luokkansa hyväksi on liian tärkeä ja sitä on niin paljon.

Tyhjää elämää eivät vietä ainoastaan äärimmäiset rikkaat ja äärimmäiset köylät, vaan sitä viettävät kaikki kansankerrokset. Työväestö on yhteiskunnan tärkein osa ja siksi heidän onkin helppo poistaa elämänsä tyhjyys työväenliikkeen avulla.

Kun Yksi Tekee Useamman Työn

NEW YORKISSA sijaitseva tieteen ja tuotannon museo järjesti joku aika sitten näyttelyn, jossa mallien ja kuvien avulla esitettiin langankehräämistä koskeva kehityshistoria yli kolme tuhatta vuotta käsittävältä ajalta. Esityksen kulkua seuraamaan kerääntynyt yleisö voi luonnollisesti huomata suuren eron noin tuhannen vuotta meidän aikaamme eli ennen Kristuksen syntymistä käytännössä olleiden "kehrien" ja nykyaikaisten välillä.

Myönnettävästi tuotantovälneissä tälläkin alalla on tapahtunut suuri rakenteellinen muutos, sillä onhan kuljettu alkuperäisestä käsiteollisuudesta korkealle kehittyneeseen konetuotantoon. - Mutta vähäinen ei ole tämän teknillisen kehitysprosessin vaikutus tuotantoon nähden. Nykyaikaisia kehriä käyttävä työläinen, yksi ainoa työläinen, voi tuottaa päivässä lankaa saman verran kuin keskiajalla käytännössä olleilla välineillä voi tuottaa 8,842 työläistä.

Edellä oleva totuus, ja se ei ole meidän keksimä väite, vaan näyttelyssä toimineiden insinöörien kuvannollisesti esittämä tosiasia, pitäisi olla riittävän suurialhainen kysymykselle: miksi

ihmisten vielä täytyy kärsiä vaatteiden puutteesta. Historiat, mitkä kertovat ihmisistä ja näiden elämästä ennen meidän ajanjaksoamme vallinneilta ajoilta, eivät tietääksemme puhu mitään sitä, että ihmiset niihin aikoihin paleltuivat kuoliaaksi vaatteiden puutteessa. Nykyaikana, jolloin yksi työläinen voi tuottaa yhtä paljon kuin lähelle kymmenentuhatta työläistä noin kolmetuhatta vuotta sitten, kuitenkin saadaan varsin usein lukea sellaisia uutisia, että ihmisiä on paleltunut kuoliaaksi ja aivan vilkkaimpien tuotantokeskustain piirien sisällä — suurkaupunkien kaduilla.

Mutta jutun juoni onkin siinä, että nykyaikaisessa järjestelmässä tahdotaan yhdellä työläisellä teettää tuhansien työläisten työt ja maksaa tälle vain saman verran kuin kolmetuhatta vuotta sitten maksettiin työläiselle — sen verran että henki ja ruumis juuri yhdessä pysyvät. Selkeinen se on tämä vallitseva järjestelmä, joka näyttölee teknillisiä saavutuksiaan ja ylpeilee niillä — vaikkei voi asukkailleen taata edes sellaista toimeentuloa kuin luolaihminen yhteiskunta, jos sitäkin aikaa ja järjestelmää voimme yhteiskunnaksi nimittää.

KUINKA SAHARA SAATAISIIN VIJELYSKELPOISEKSI.

Saharan erämaan viljelykselle valtaamista koskevan tunnetun ajatuksen kehittymisestä antaa käsityksen Folkwankmuseossa Essenissä avattu näyttely. Näyttelyssä esiintyvän suunnitelman mukaan, jonka on tehnyt hallitusrakennusmestari Hermann Sörgel, m. m. käytettäisiin Atlantin valtamerestä Välimeren virtaavia valtavia vesimääriä — ei vähempää kuin 88,000 kuutiometriä sekunnissa — voimalaitok-

sen perustamiseen Gibraltarin salmeen. Tarkoitusta varten olisi salmeen rakennettava sulku ja tehtävä kaksi kanavaa merenkulkua varten. Voimalaitos tulisi suunnitelman mukaan Euroopan puolelle salmea. Se sijoitettaisiin sitäpaitsi maan alle mahdollisten sodan aikaisten ilmahyökkäysten varalta. Tämän suunnitelman avulla voitaisiin samalla vallata uutta maata Välimerestä.